

Úvodní stránka>Vyhledat právníka>**Druhy právnických profesí**

Teisinių profesijų rūšys

Estonsko

Šiame puslapyje apžvelgiama Estijos teisininkų profesijų sandara.

Teisininkų profesijos. Įvadas

Estijoje yra šios teisininkų profesijos:

prokurorai;
teisėjai;
teismo tarėjai;
teisėjo padėjėjai ir teismo tarnautojai;
advokatai;
notarai;
antstoliai ir
bankroto patikėtiniai.

Prokurorai

Sistema

Prokuratūra yra Teisingumo ministerijai pavaldi valstybės įstaiga. Ji yra dviejų pakopų: Generalinė prokuratūra (aukščiausioji prokuratūros įstaiga) ir keturios apygardų prokuratūros.

Generalinės prokuratūros veiklos sritis apima visą Estijos teritoriją, o apygardų prokuratūrų veiklos sritys sutampa su policijos prefektūrų veiklos sritimis.

Generalinei prokuratūrai vadovauja generalinis prokuroras, penkerių metų kadencijai teisingumo ministro teikimu skiriamas Estijos Vyriausybės, kuri į šias pareigas skiria išklausiusi Estijos Parlamento Teisės reikalų komiteto nuomonę.

Kasmet per Parlamento pavasario sesiją generalinis prokuroras pateikia Parlamento Konstituciniam komitetui praėjusių kalendorinių metų apžvalgą, kurioje įvertinamas Generalinei prokuratūrai įstatymais paskirtų įgaliojimų vykdymas.

Apygardos prokuratūrai vadovauja vyriausiasis prokuroras, jį generalinio prokuroro teikimu taip pat penkerių metų kadencijai skiria teisingumo ministras.

Estijoje iš viso yra aštuonių kategorijų prokurorai: generalinis prokuroras, Generalinės prokuratūros vyriausieji valstybės prokurorai, valstybės prokurorai ir prokurorų pavaduotojai; apygardų prokuratūrų vyriausieji prokurorai, vyresnieji prokurorai, specialieji prokurorai, apygardos prokurorai ir prokurorų pavaduotojai.

Taip pat žr. [Prokuratūros įstatymą](#).

Funkcijos ir pareigos

Remiantis Prokuratūros įstatymu prokuratūra:

dalyvauja planuojant nusikaltimų prevencijos ir atskleidimo priežiūrą;
vadovauja ikiteisminiam tyrimui, užtikrina jo teisėtumą ir veiksmingumą;
palaiko teisme valstybinį kaltinimą;
atlieka kitas Prokuratūros įstatyme nustatytas funkcijas.

Prokuratūra veikia nepriklausomai, vadovaudamasi prokuratūros įstatymu.

Kaip baudžiamojo proceso vadovas, prokuroras vadovauja ikiteisminio tyrimo tyrėjui renkant įrodymus ir sprendžia, ar pareikšti asmeniui kaltinimus remiantis nustatytais faktais.

Kaip nustatyta prokuratūros veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose,

Generalinė prokuratūra:

užtikrina ikiteisminio tyrimo baudžiamosiose bylose teisėtumą ir veiksmingumą ir visų instancijų teismuose palaiko valstybinį kaltinimą bylose, susijusiose su nusikalstama valstybės tarnautojų veikla, ekonominiais nusikaltimais, nusikaltimais Karo pajėgų tarnyboje, aplinkos apsaugos nusikaltimais, nusikaltimais prieš teisingumo sistemą, su organizuotu nusikalstamumu susijusia veikla, tarpvalstybiniais nusikaltimais arba didelį visuomenės dėmesį sukeliančiais nusikaltimais, taip pat nusikaltimais žmoniškumui ir tarptautiniam saugumui, sunkiais nusikaltimais valstybei, prokurorų padarytais nusikaltimais ir kitais generalinio prokuroro nurodytais nusikaltimais;

analizuoja, kontroliuoja apygardų prokuratūrų veiklą, jas konsultuoja, nagrinėja ir apibendrina teismų ir prokuratūrų praktiką;

vykdo įsipareigojimus, kylančius iš tarptautinio bendradarbiavimo, įskaitant dalyvavimą Eurojusto veikloje;

dalyvauja rengiant įstatymus, vyriausybės nutarimus ir potvarkius, taip pat teisingumo ministro nutarimus ir įsakymus, susijusius su prokuratūros veikla;

dalyvauja rengiant prokuratūros veiklos ir jos funkcijų gerinimo planus;

organizuoja prokuratūros viešuosius ryšius ir informuoja visuomenę apie prokuratūros veiklą;

organizuoja prokuratūros žmogiškųjų išteklių valdymo ir mokymo veiklą, sprendžia klausimus dėl pareigūnų ir darbuotojų sveikatos ir saugos darbe, tvarko darbuotojų registro įrašus;

organizuoja Prokurorų atrankos komisijos administracines procedūras;

rengia prokuratūros biudžeto projektą ir užtikrina, kad biudžeto ištekliai būtų naudojami tikslingai;

prižiūri prokuratūros tvarkomo valstybės turto valdymą;

vykdo kitas funkcijas, numatytas įstatymais, *Riigikogu* sprendimu, Respublikos Prezidento dekretu, Respublikos Vyriausybės nutarimu ar potvarkiu arba teisingumo ministro įsakymu ar nurodymu.

Teisėjai

Sistema

Teisėjas turi būti Estijos pilietis, įgijęs šalyje pripažįstamą teisės magistro laipsnį, atitinkamą išsilavinimą, kaip apibrėžta Estijos Respublikos švietimo įstatymo 28 straipsnio 22 dalyje, arba atitinkamą išsilavinimą užsienyje, labai gerai mokantis estų kalbą, nepriekaištingos reputacijos ir turintis teisėjo darbui reikiamų gebėjimų ir asmeninių savybių. Teisėjai į pareigas skiriami visam gyvenimui. Teisingumo ministras neturi teisės nurodinėti teisėjams ar juos drausminti. Teisėjas gali būti pašalintas iš pareigų tik įsiteisėjusiu teismo sprendimu. Teisėjai gali dirbti iki 67 m. amžiaus, tačiau šis laikotarpis gali būti pratęstas.

Teisėjais negali būti skiriami:

už nusikalstamą veiką nuteisti asmenys,

asmenys, nušalinti nuo teisėjo, notaro ar antstolio pareigų,

asmenys, kurių narystė Estijos advokatūroje panaikinta,

asmenys, atleisti iš valstybės tarnybos dėl drausminių nusižengimų,

bankrutavę asmenys,

asmenys, kurių profesinė auditoriaus veikla sustabdyta, išskyrus atvejus, kai tai buvo padaryta auditoriaus prašymu,

asmenys, iš kurių atimta teisė dirbti patentų advokatais, išskyrus atvejus, kai tai buvo padaryta patentų advokato prašymu,

asmenys, iš kurių atimta teisė dirbti prisiekusiuoju vertėju pagal Prisiekusiųjų vertėjų įstatymo 28 straipsnio 3 dalies 3 punktą.

Visi asmenys, įgiję bent 5 metų teisinę patirtį po reikiamos kvalifikacijos įgijimo, arba asmenys, kurie bent trejus metus dirbo teismo tarnautojais ir išlaikė teisėjų egzaminą (arba yra nuo jo atleisti), gali būti paskirti apylinkės arba administracinio teismo teisėjais.

Bet kuris patyręs ir pripažintas teisininkas, išlaikęs teisėjų egzaminą, gali būti paskirtas apygardos teismo teisėju. Iki paskyrimo teisėjais dirbę asmenys neturi laikyti teisėjo egzamino.

Patyrę ir pripažinti teisininkai gali būti skiriami į Aukščiausiojo Teismo teisės tarnybą.

Teisėjai į pareigas skiriami atviro konkurso tvarka.

Teisėjas negali dirbti kito darbo, išskyrus dėstymo ir mokslinių tyrimų veiklą. Teisėjas turi pranešti teismo pirmininkui apie papildomą profesinę veiklą.

Papildoma dirbančio teisėjo profesinė veikla turi nekenkti jo tarnybinių pareigų vykdymui ir nepaveikti jo nešališkumo vykdant teisingumą. Teisėjas negali būti Parlamento (est. *Riigikogu*) narys, savivaldybės ar miesto tarybos narys, politinės partijos narys, steigėjas, įmonės vykdomosios valdybos partneris ar narys bei stebėtojų tarybos narys, užsienio bendrovės padalinio direktorius, bankroto administratorius, bankroto komiteto narys, paskirtasis nekilnojamojo turto administratorius arba vienos ginčo šalies pasirinktas arbitras.

Teisėjas gali būti nušalintas tik teismo sprendimu. Patraukti pirmosios ar antrosios instancijos teismo teisėją baudžiamojon atsakomybėn per jo kadenciją galima tik Aukščiausiojo Teismo plenarinėje sesijoje (lot. *en banc*) priimtu siūlymu ir pritarus Respublikos Prezidentui. Patraukti Aukščiausiojo Teismo teisėją baudžiamojon atsakomybėn per jo kadenciją galima tik teisingumo ministro siūlymu ir pritarus Estijos Parlamento daugumai.

Teisėjams, jų parengiamajai tarnybai taikomi reikalavimai ir pareigos nustatyti [Teismų įstatyme](#).

Funkcijos ir pareigos

Teisėjų profesija reglamentuojama įstatymu. Plenariniame Estijos teismų visų teisėjų posėdyje buvo patvirtintas etikos kodeksas. Daugiau informacijos galima rasti [Estijos teismų](#) interneto svetainėje ir [Aukščiausiojo Teismo](#) interneto svetainėje.

Teisėjo funkcija yra vykdyti teisingumą vadovaujantis Konstitucija ir teisės aktais. Jais remdamasis teisėjas priima bylos šalims teisingą sprendimą. Teisėjas plėtoja teisę aiškindamas teisės aktus ir atlikdamas tyrimus.

Teisėjas tarnybines pareigas vykdo nešališkai, be savanaudiškų interesų ir paiso tarnybos interesų net už profesinės veiklos ribų. Teisėjas privalo elgtis nepriekaištingai ir savo profesinėje veikloje, ir už jos ribų, susilaikyti nuo veiksmų, kurie gali sugadinti teismo reputaciją. Teisėjas negali atskleisti informacijos, kuri jam tampa žinoma uždareme teismo posėdyje ar per derybas, rengiamas siekiant išspręsti ginčą. Konfidencialumo reikalavimas taikomas visada, net teisėjui išėjus į pensiją. Pirmosios instancijos teisėjus, turinčius mažiau nei trejų metų patirtį, asmenis, dirbančius parengiamojoje tarnyboje prieš tampant teisėjo padėjėjais, ir besistažuojančius studentus turi prižiūrėti teisėjas. Teisėjas vienu metu gali prižiūrėti ne daugiau kaip du asmenis. Teisėjas privalo nuolat gilinti profesines žinias ir įgūdžius, dalyvauti mokymuose.

Teisėjų socialinės garantijos

Teisės aktais teisėjams suteikta įvairių socialinių garantijų, kaip antai darbo užmokestis, darbo užmokesčio priedai, teisėjo pensija, atostogos, tarnybinė apranga ir pan.

Oficialūs teisėjų atlyginimai nustatyti [Aukštesniųjų valstybės tarnautojų atlyginimų įstatyme](#)

Teisėjo pensijos nustatymo principai išdėstyti [Teismų įstatyme](#).

Teisėjo pensiją sudaro jo tarnybinė pensija, senatvės pensija, invalidumo pensija ir našlių pensija, skiriama teisėjo šeimos nariams. Teisėjo pensija nemokama, kol teisėjas eina savo pareigas. Jei į pensiją išėjęs teisėjas įsidarbina kitur, teisėjo pensija jam mokama visa, neatsižvelgiant į jo gaunamą darbo užmokestį. Teisėjo pensija nemokama asmenims, kurie dėl drausminių nusižengimų yra nušalinti nuo pareigų arba pripažinti kaltais dėl tyčinės nusikalstamos veikos. Teisėjo pensija atimama iš asmenų, kurie pripažinti padarę nusikalstamą veiką teisingumo sistemos atžvilgiu.

Teisėjas turi teisę į kasmetines atostogas. Kasmetinių atostogų trukmė yra 35 kalendorinės dienos, o už teisėjo darbo stažą suteikiamos papildomos iki 7 kalendorinių dienų atostogos, taikant Teismų įstatyme nustatytas sąlygas.

Teismo tarėjai

Teismo tarėjai dalyvauja vykdam teisingumą apylinkių teismuose, tačiau tik nagrinėjant baudžiamąsias bylas dėl pirmo laipsnio nusikaltimų. Vykdydamas teisingumą, teismo tarėjas turi tokį pat statusą ir tokias pat teises bei pareigas, kaip ir teisėjas. Teismo tarėjas skiriamas daugiausia ketverių metų kadencijai. Jis turi būti veiksnus 25–70 metų Estijos pilietis, nuolat gyvenantis Estijoje, labai gerai (C1 ar lygiaverčiu lygiu, kaip nustatyta Kalbos įstatyme) mokantis estų kalbą ir pasižymintis reikiamomis moralinėmis savybėmis, kad galėtų atlikti teismo tarėjo pareigas. Teismo tarėjai negali būti skiriami daugiau kaip dviem viena po kitos einančioms kadencijoms.

Teismo tarėjais negali būti skiriami: baudžiamojon atsakomybėn patraukti asmenys, bankrutavę asmenys, dėl sveikatos būklės netinkami asmenys, asmenys, kurie mažiau kaip vienus metus nuolatos gyvena (t. y. yra deklaravę savo adresą gyventojų registre) administracinėje vietovėje, pasiūliusioje jų kandidatūrą į teismo tarėjus, asmenys, dirbantys teismuose, prokuratūroje arba Vidaus saugumo tarnyboje, asmenys, atliekantys karo tarnybą, advokatai, notariai ar antstoliai, Estijos Vyriausybės nariai, savivaldybės ar miesto tarybos nariai, Respublikos Prezidentas ar *Riigikogu* nariai. Asmenys, kuriems pateikti kaltinimai padarius nusikalstamą veiką, baudžiamosios bylos nagrinėjimo metu negali būti skiriami teismo tarėjais.

Iš esmės teismo tarėjo funkcija yra vykdam teisingumą perteikti paprasto žmogaus, kuris žvelgia į teismo procesą daugiau iš žmogiškos nei iš teisinės pozicijos, požiūrį. Už kandidatų į teismo tarėjus atranką atsako vietos valdžios tarybos.

Teisėjų padėjėjai ir teismo tarnautojai

Teisėjo padėjėjas yra teismo pareigūnas, atliekantis įstatymu nustatytas pareigas. Teisėjo padėjėjas yra nešališkas, tačiau privalo paklusti teisėjo nurodymams tiek, kiek numatyta įstatymuose. Teisėjo padėjėjas turi įgaliojimus daryti įrašus registruose (pvz. žemės kadastrė, komercinės veiklos registre) ir duoti nurodymus dėl registrų tvarkymo, taip pat skirti baudas. Teisėjo padėjėjai gali vykdyti supaprastintą mokėjimo įsakymo išdavimo procedūrą, pribojimai, taikomi kandidatams į teisėjus, taikomi ir kandidatams į teisėjo padėjėjus.

Bet kuris asmuo gali būti paskirtas teisėjo padėjėju, jei jis yra įgijęs nacionaliniu lygiu pripažintą teisės magistro laipsnį, lygiavertę kvalifikaciją, kaip apibrėžta Estijos Respublikos švietimo įstatymo 28 straipsnio 22) dalyje, arba lygiavertę užsienyje įgytą kvalifikaciją, yra įgijęs estų kalbos C1 lygio, kaip nustatyta Kalbų įstatyme, arba lygiavertčio lygio kvalifikaciją, yra nepriekaištingos reputacijos ir yra baigęs parengiamąją tarnybą, kad taptų teisėjo padėjėju, išskyrus atvejus, kai atrankos komisija atleido juos nuo minėtos parengiamosios tarnybos. Teisėjo egzaminą išlaikęs asmuo taip pat gali būti paskirtas teisėjo padėjėju.

Teisėjo padėjėju negali būti skiriami: už nusikalstamą veiką nuteisti asmenys, nuo teisėjo, notaro ar antstolio pareigų nušalinti asmenys, asmenys, kurių narystė Estijos advokatūroje panaikinta, asmenys, atleisti iš valstybės tarnybos dėl drausminių nusižengimų, bankrutavę asmenys, asmenys, kurių profesinė auditoriaus veikla sustabdyta, išskyrus atvejus, kai tai buvo padaryta auditoriaus prašymu, asmenys, iš kurių atimta teisė dirbti patentų advokatais, išskyrus atvejus, kai tai buvo padaryta patentų advokato prašymu, asmenys, iš kurių atimta teisė dirbti prisiekusiuoju vertėju pagal Prisiekusiųjų vertėjų įstatymo 28 straipsnio 3 dalies 3 punktą, asmenys, atleisti iš teisėjo pareigų dėl netinkamumo šiai tarnybai per trejus metus nuo tarnybos pradžios.

Teisėjų padėjėjai į pareigas skiriami atviro konkurso tvarka.

Teisėjų padėjėjams taikomi reikalavimai nustatyti [Teismų įstatyme](#).

Teismo tarnautojas – tai teismo darbuotojas, kuris savarankiškai arba vadovaujamas teisėjo dalyvauja rengiant ir tvarkant bylos medžiagą. Jo funkcijos apibrėžtos Teismo proceso įstatyme. Pagal Teismo proceso įstatymą teismo tarnautojas yra įgaliotas atlikti tuos pačius veiksmus ir priimti tuos pačius sprendimus kaip ir teisėjo padėjėjas ar kitas teismo pareigūnas. Teismo tarnautojas savo pareigas atlieka nepriklausomai, tačiau įstatymų nustatyta apimtimi turi vykdyti teisėjo nurodymus.

Teismo tarnautojams taikomi tokie patys reikalavimai kaip ir teisėjo padėjėjams. Į laisvą teismo tarnautojo vietą skelbiamas viešas konkursas.

Teismo tarnautoju negali būti skiriamas: asmuo, baustas už tyčinį nusikaltimą; asmuo, baustas už tyčinį nusikaltimą prieš valstybę, nesvarbu, ar teistumas išnykęs; asmuo, iš kurio teisė dirbti teismo tarnautoju atimta galiojančiu teismo sprendimu; asmuo, kuris yra teismo tarnautoją prižiūrinčio darbuotojo artimas giminaitis ar partneris.

Be [teismo tarnautojų](#) (521 Kb) [en](#) ir [teisėjo padėjėjų](#) (373 Kb) [en](#), teismo darbuotojais taip pat laikomi [teismų direktoriai](#) (367 Kb) [en](#) ir [teismo posėdžių sekretoriai](#) (364 Kb) [en](#).

Advokatai

Advokatai – tai advokatai ir advokatų padėjėjai.

Advokatai yra Estijos advokatūros nariai, jų veikla reglamentuojama Estijos advokatūros įstatymu. Visi, atitinkantys Advokatūros įstatyme nustatytus reikalavimus ir išlaikę advokato egzaminą, gali tapti Estijos advokatūros nariais.

Estijos advokatūra yra nepriklausoma profesinė asociacija, įsteigta siekiant teikti teises paslaugas privačiais ir viešaisiais interesais ir ginti profesines advokatų teises. Estijos advokatūra prižiūri advokatūros narių profesinę veiklą ir profesinės etikos reikalavimų laikymąsi. Estijos advokatūra taip pat atsako už advokatų profesinės kvalifikacijos kėlimą ir valstybės teisinės pagalbos teikimą. Per savo narius advokatūra užtikrina valstybės teisinės pagalbos teikimą. Estijos advokatūra veikia per savo organus. Tai visuotinis susirinkimas, valdyba, pirmininkas, audito komitetas, garbės teismas ir profesinio tinkamumo vertinimo komitetas.

Advokatai turi šiuos įgaliojimus:

atstovauti klientams ir juos ginti teisme ir ikiteisminio tyrimo bei kituose procesuose Estijoje ir užsienio šalyse;

rinkti įrodymus;

laisva valia pasirinkti ir taikyti teisėtas priemones teikiant teises paslaugas;

gauti iš šalies ir vietos valdžios institucijų informaciją, būtiną teisinėms paslaugoms teikti, turėti prieigą prie dokumentų, gauti jų kopijas ir išrašus, išskyrus atvejus, kai įstatymas draudžia advokatui gauti tokią informaciją ir dokumentus;

apdoroti asmeninius kitų asmenų nei jų klientai duomenis, gautus pagal sutartį ar teisės aktus, įskaitant specialiųjų kategorijų asmens duomenis, be tų asmenų sutikimo, jei tai būtina teikiant teises paslaugas;

patvirtinti parašus ir teismui bei kitoms oficialioms įstaigoms pateiktų dokumentų kopijas teikiant klientui teises paslaugas;

teikti kontaktinio asmens paslaugas;

atlikti arbitro ar taikintojo funkciją pagal Taikinimo įstatyme nurodytą tvarką;

atlikti bankroto administratoriaus funkciją, jei advokatas yra bankroto administratorių rūmų narys.

Advokatų padėjėjai turi įstatymų apibrėžtus advokato įgaliojimus.

Advokatų padėjėjai negali būti arbitrais ar taikintojais vykdam Taikinimo įstatyme nustatytą procedūrą. Jie neturi įgaliojimų atstovauti klientams ar juos ginti Aukščiausiąjame Teisme, nebent įstatymuose būtų numatyta kitaip. Advokatų padėjėjai negali būti bankroto administratoriai.

Advokatų padėjėjai gali teikti teises paslaugas tik prižiūrimi vadovaujančio advokato.

Teikdamas teises paslaugas, advokatas veikia nepriklausomai, vadovaudamasis įstatymais, Estijos advokatūros organų priimtais teisiniais aktais ir nutarimais, advokatų profesinės etikos reikalavimais, gerąja praktika ir savo sąžine.

Advokatui atskleidžiama informacija yra konfidenciali. Advokatas, Estijos advokatūros ar advokatų kontoros darbuotojas, kuris yra apklausiamas kaip liudytojas, negali būti tardomas ar prašomas pateikti paaiškinimus dėl informacijos, apie kurią sužinojo teikdamas teises paslaugas.

Duomenų priemonės, susijusios su advokato teisinių paslaugų teikimu, yra neliečiamos.

Advokato atliekamos profesinės pareigos negali sudaryti prielaidų, kad jis būtų tapatinamas su klientu arba kliento byla teisme.

Advokatas negali būti sulaikomas, apieškomas ar areštuojamas dėl su profesine veikla susijusių priežasčių, nebent pagal apylinkės teismo nutartį. Advokatų kontora, per kurią advokatas teikia teises paslaugas, negali būti apieškoma dėl su profesine veikla susijusių priežasčių.

Advokatų ir teises paslaugas teikiančių kontorų sąrašą, taip pat kitos naudingos informacijos galima rasti [Estijos advokatūros](#) interneto svetainėje. Tačiau funkcija „[Susirasti advokatą](#)“ leidžia ieškoti advokato visoje Europos Sąjungoje.

Teisinių duomenų bazės

Kitų, pirmiau nenurodytų, duomenų bazių nėra.

Teisės patarėjai

Estijoje nėra įstatymų, kuriais būtų reglamentuojama patarėjų teisės klausimais profesinė veikla.

Notarai

Sistema

Visi Estijos notarai turi vienodus įgaliojimus. Notarų profesinė veikla reglamentuojama [Notariato įstatymu](#). Teisingumo ministerija ir Notarų rūmai kartu atsako už notarų profesinės veiklos reglamentavimą ir valdymą. Notarų rūmai yra viešosios teisės juridinis subjektas, kuriam priklauso visi eiti notaro pareigų paskirti notarai. Notarų rūmams tenka atsakomybė už notarų profesinės veiklos sąžiningumo ir tinkamumo priežiūrą, notarų profesinės veiklos derinimą, notarų mokymo organizavimą, kandidatų tarnybos organizavimą, notarų elektroninės informacijos sistemos administravimą ir plėtojimą, pagalbą Teisingumo ministerijai vykdam priežiūros veiklą ir kt. Informacijos apie notarus ir jų pareigas galima rasti [Notarų rūmų](#) interneto svetainėje.

Funkcijos ir pareigos

Notaras yra viešosios teisės subjektas. Notaras yra valstybės įgaliotas asmenų prašymu patvirtinti teisinę reikšmę turinčius faktus ir įvykius, taip pat atlikti kitus notarius veiksmus, siekiant užtikrinti teisinį tikrumą.

Vykdydami savo veiklą, notariai privalo būti nešališki, patikimi ir nepriklausomi. Jie yra įpareigoti išsiaiškinti tikruosius sandorio šalių ketinimus ir aplinkybes, būtinas sandoriui tinkamai sudaryti, ir paaiškinti šalims įvairius sandorio įvykdymo būdus ir jo pasekmes.

Asmenų prašymu notariai atlieka šiuos notarius veiksmus:

atlieka notarius patvirtinimus (įvairių sutarčių, įgaliojimo aktų, testamentų) ir notarius tikrumo tvirtinimus (kopijų, parašų, spausdintų dokumentų ir pan.); tvarko paveldėjimo reikalus;

išduoda pažymas dėl notarius dokumentų, vykdytinų Estijoje, parengimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1215/2012 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo (OL L 351, 2012 12 20, p. 1) 60 straipsnį arba II priedą; išduoda pažymas dėl notarius dokumentų, vykdytinų Estijoje pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 650/2012 dėl jurisdikcijos, taikytinos teisės, teismo sprendimų paveldėjimo klausimais pripažinimo ir vykdymo bei autentiškų dokumentų paveldėjimo klausimais priėmimo ir vykdymo bei dėl Europos paveldėjimo pažymėjimo sukūrimo (OL L 201, 2012 7 27, p. 107) 59 straipsnio 1 dalį ir II priedą, teisinės galios; taip pat pažymas dėl notarius dokumentų, kurie pagal 60 straipsnio 2 dalį ir II priedą turi būti vykdomi Estijoje, parengimo;

išduoda išrašus, susijusius su notarius dokumentų, vykdytinų Estijoje, parengimu pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 4/2009 dėl jurisdikcijos, taikytinos teisės, teismo sprendimų pripažinimo ir vykdymo bei bendradarbiavimo išlaikymo prievolių srityje (OL L 7, 2009 1 10, p. 1) 48 straipsnio 3 dalį ir III bei IV priedus;

remdamiesi Notariato įstatymu paskelbia negaliojančiais įgaliojimo dokumentus;

skelbia susitarimus, sudarytus per advokatą, veikiantį kaip taikintojas, arba per kitą notarą, vykdytinais;

išduoda pažymas (apostiles);

juridinių asmenų prašymu pateikia jų metines finansines ataskaitas registrą tvarkančiam teismui;

patvirtina santuokas ir santuokos nutraukimą ir parengia atitinkamus įrašus;

priima saugoti pinigus, vertybinius popierius ir dokumentus;

suteikia prieigą prie žemės kadastro departamento ar registracijos departamento registre įrašytų duomenų arba jame esančio dokumento;

įmonės prašymu teikia pranešimus ir prašymus ekonominėms valdžios institucijoms, priima dokumentus ar kitą informaciją iš ekonominių valdžios institucijų ir įteikia įmonei administracinius aktus;

įmonės prašymu įrašo informaciją į registrą;

juridinio asmens arba patikėtinio prašymu pateikia informaciją apie tikrąjį savininką.

Klientas privalo sumokėti notarui įstatyme numatytą mokestį už šiuos sandorius.

Notariai gali siūlyti šias oficialias paslaugas:

be tvirtinimo procedūrų, teikti teises konsultacijas;

konsultuoti mokesčių teisės ar užsienio valstybių teisės klausimais kartu su tvirtinimo procedūra arba be jos;

siūlyti taikinimo paslaugas pagal Taikinimo įstatymą;

veikti kaip arbitras pagal Civilinio proceso kodeksą;

vesti aukcionus, balsavimą, loterijas, traukti burtus, tvirtinti jų rezultatus;

dalyvauti duodant priesaiką ir patvirtinti priesaikos dokumentą;

perduoti peticijas ir pranešimus, nesusijusius su oficialiomis pareigomis, ir išduoti pažymas dėl tokių peticijų ir (arba) pranešimų perdavimo arba negalėjimo jų perduoti;

teikti kontaktinio asmens paslaugas;

priimti saugoti ir perduoti pinigus, išskyrus grynuosius pinigus, vertybinius popierius, dokumentus ir kitus daiktus, jei tai nėra notarinis aktas arba su juo susijusi oficiali pareiga;

atsakyti į įmonės pateiktą prašymą pateikti paaiškinimą.

Informaciją apie oficialias notarų siūlomas paslaugas galima rasti Notarų rūmų [interneto svetainėje](#). Mokestis už notarų paslaugas tarp kliento ir notaro sulygstamas prieš teikiant paslaugą.

Kitos teisininkų profesijos

Antstoliai

Estijoje tai laisva teisinė profesija: antstoliai dirba savo vardu ir patys atsako už savo veiksmus. Antstolis turi būti nešališkas ir atsakyti už savo pareigas.

Oficiali antstolių veikla reglamentuojama [Antstolių įstatymu](#).

Nuo 2010 m. sausio mėn. veikia jungtinė antstolių ir bankroto administratorių organizacija – Antstolių ir bankroto administratorių rūmai (toliau – Rūmai).

Antstolių profesinė veikla, priežiūra, drausminė atsakomybė ir profesinės asociacijos veikla reglamentuojama Antstolių įstatymu. Rūmų funkcija yra plėtoti ir skatinti laisvąsias teisininko profesijas, įskaitant atitikties gerąsias oficialias ir profesinei praktikai plėtrą ir stebėseną, nustatyti rekomendacijas dėl profesinės veiklos vienodinimo, organizuoti profesinės kvalifikacijos kėlimą, plėtoti informacines sistemas ir t. t. Rūmai taip pat turi savo garbės teismą. Daugiau informacijos apie Rūmus galima rasti jų [interneto svetainėje](#).

Profesinės antstolio pareigos yra šios:

remiantis Vykdyto proceso kodeksu užtikrinti vykdyto procesą;

remiantis proceso kodeksais įteikti dokumentus;

pagal Paveldėjimo įstatymą inventorizuoti ir administruoti turtą;

įstatymų nustatytais atvejais ir tvarka teismo ar administracinės įstaigos prašymu vykdyti aukcioną, kuris nėra vykdyto proceso dalis;

pagal Šeimos išmokų įstatymą tarpininkauti išlaikymo išmokų iš užsienio valstybės klausimais.

rengti į konkrečius skolininkus nukreipiamo vykdyto profilius.

Mokestis už antstolio teikiamas oficialias paslaugas nustatytas Antstolių įstatyme.

Asmens prašymu antstolis gali teikti šias profesines paslaugas:

vykdyti kilnojamojo ir nekilnojamojo turto aukcionus;

įteikti dokumentus;

teikti teises konsultacijas ir rengti teisinius dokumentus, jei jo išsilavinimas atitinka Teismų įstatymo 47 straipsnio 1 dalies 1 punkto nuostatas;

teikti teisinio fakto nustatymo ne teismo proceso metu paslaugą;

veikti kaip taikintojas pagal Taikinimo įstatymą;

veikti kaip arbitras pagal Civilinio proceso kodeksą.

Antstoliai turi teisę atsisakyti teikti profesines paslaugas.

Dėl profesinių paslaugų teikimo sąlygų ir atlyginimo tvarkos prieš teikiant paslaugą su paslaugos prašančiu asmeniu susitariama raštu. Sutartos sąlygos ir atlyginimas turi atitikti gerąją patirtį šios profesijos srityje.

Teikdami profesines paslaugas antstoliai negali naudotis tomis teisėmis, kurios jiems pagal įstatymą suteiktos, kad jie galėtų vykdyti savo profesines pareigas, arba kurios kyla iš jų pareigų.

Informacijos apie antstolių teikiamas paslaugas galima rasti Rūmų [interneto svetainėje](#).

Valstybinę oficialiai atliekamų antstolio pareigų priežiūrą vykdo Teisingumo ministerija ir Rūmai.

Antstoliai atsako už žalą, neteisėtai padarytą vykdant jų profesinę veiklą, įskaitant tuos atvejus, kai žalą sukėlė jų kontoros darbuotojas. Jeigu reikalavimai atlyginti vykdant antstolio profesinę veiklą padarytą žalą negali būti patenkinti iš antstolio ar kito už žalą atsakingo asmens turto arba jeigu reikalavimų neįmanoma patenkinti visiškai, už padarytą žalą atsako Rūmai. Galutinė atsakomybė už antstolių veiksmus tenka valstybei. Ir Rūmai, ir valstybė turi teisę paduoti už žalą atsakingą asmenį į teismą; valstybė taip pat turi regresinio ieškinio teisę Rūmų atžvilgiu.

Bankroto administratoriai

Bankroto administratorius – tai teismo paskirtas asmuo, kuris, vykdamas savo pareigas, sudaro sandorius ir atlieka kitus su bankrutuojančio asmens turtu susijusius veiksmus ir atstovauja skolininkui teisme su bankrutuojančio skolininko turtu susijusiuose ginčiuose. Bankroto administratoriaus pagrindinė prievolė – ginti visų kreditorių ir skolininko teises bei interesus ir užtikrinti teisėtą, skubų ir finansiškai pagrįstą bankroto administravimo procesą. Bankroto administratorius atlieka pareigas asmeniškai. Bankroto administratoriais gali būti: fiziniai asmenys, kuriems Rūmai suteikė įgaliojimus veikti kaip bankroto administratoriai, advokatai, teisės aktų nustatyta audita atliekantys auditoriai ir antstoliai. Rūmai tvarko bankroto administratorių sąrašą. Sąraše pateikti duomenys apie visus asmenis, turinčius teisę atlikti bankroto administratoriaus funkcijas. Sąrašas yra viešai prieinamas Rūmų interneto svetainėje. Į sąrašą įrašytas administratorius turi užtikrinti, kad pateikti duomenys būtų tikslūs.

Pagrindinės bankroto administratoriaus pareigos:

nustatyti kreditorių reikalavimus, administruoti bankrutuojančio asmens turtą, organizuoti turto formavimą, pardavimą ir kreditorių reikalavimų patenkinimą iš turto;

nustatyti skolininko nemokumo priežastis ir datą;

jei būtina, organizuoti skolininko verslo tęstinumą;

jei būtina, atlikti skolininko likvidavimą, jeigu skolininkas yra juridinis asmuo;

įstatymo nustatytais atvejais teikti informaciją kreditoriams ir skolininkui;

pranešti apie savo veiklą ir teikti informaciją dėl bankroto eigos teismui, prižiūrinčiam pareigūnui ir bankroto komitetui.

Bankroto administratorių veiklos administracinę priežiūrą atlieka Teisingumo ministerija, remdamasi skundais ar kitais jai atsiųstais duomenimis apie administratorių, suteikiančiais pagrindą manyti, kad administratoriui nepavyko įvykdyti įsipareigojimų. Teisingumo ministerija turi teisę kontroliuodama administratoriaus veiklą patikrinti administratoriaus profesinės veiklos tinkamumą ir teisėtumą. Teisingumo ministras gali imtis drausminių veiksmų prieš administratorių, kuris nesilaiko įsipareigojimų, kylančių iš teisės aktų, reglamentuojančių bankroto administratoriaus profesinę veiklą. Teisingumo ministras negali imtis drausminių veiksmų prieš advokatus, veikiančius kaip bankroto administratoriai. Tačiau ministras turi teisę advokatūroje inicijuoti garbės teismo procesą.

Be administracinės priežiūros, bankroto administratorių veiklą pagal savo kompetenciją stebi bankroto komitetas, visuotinis kreditorių susirinkimas, teismas ir Rūmai.

Susijusios nuorodos

[Teisingumo ministerija](#)

[Ne pelno organizacija „Advokatų asociacija“](#)

[Teisinių paslaugų biuro fondas](#)

[Estijos advokatūra](#)

[Prokuratūra](#)

[Notarų rūmai](#)

[Antstolių ir bankroto administratorių rūmai](#)

Paskutinis naujinimas: 20/04/2023

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija nepriima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.